

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor kontrolní a právní
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č.j.: JMK 82455/2025

Sp.zn.: S - JMK 70257/2025 OKP

Brno 04.06.2025

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Jihomoravského kraje (dále jen „KrÚ“) jako nadřízený orgán dle § 16a odst. 4 a § 20 odst. 4 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“) ve spojení s § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“) rozhodl podle § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. o stížnosti paní [REDAKCE] (dále jen „žadatelka“), na postup statutárního města Brna, Dominikánské náměstí 196/1, 602 00 Brno, IČO: 44992785 (dále jen „SMB“), při vyřizování žádosti žadatelky o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., požadující „anonymizované informace za poslední 1 rok k žadatelkou uvedeným formám bydlení“ doručené SMB dne 08.04.2025,

takto:

Výše úhrady nákladů stanovená ve sdělení SMB č.j.: MMB/0178880/2025 (sp. zn.: OVV/MMB/0178880/2025/3) ze dne 22.04.2025 v souvislosti s vyřizováním žádosti žadatelky o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., požadující „anonymizované informace za poslední 1 rok k žadatelkou uvedeným formám bydlení“, doručené SMB dne 08.04.2025, **se** v souladu s § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. **potvrzuje.**

O d ů v o d n ě n í

I.

KrÚ obdržel dne 13.05.2025 sdělení SMB č.j.: MMB/0230830/2025 ze dne 12.05.2025 nazvané „*Předložení stížnosti*“ (dále jen „sdělení SMB“), kterým byla KrÚ předána stížnost žadatelky proti stanovení výše úhrady nákladů za požadované informace dle sdělení SMB č.j.: MMB/00178880/2025 (sp. zn.:

OVV/MMB/0178880/2025/3) s datem 08.04.2025 (dále jen „stížnost žadatelky“), a to spolu s příslušnou spisovou dokumentací.

Po posouzení předaného spisového materiálu KrÚ zjistil, že mu nebyla stížnost žadatelky předána v originále. S ohledem na uvedené KrÚ vyzval SMB k předání originálu stížnosti žadatelky a dalších písemností (viz sdělení KrÚ č.j.: JMK 73198/2025 ze dne 16.05.2025 s názvem „Výzva nadřízeného orgánu“). Dne 23.05.2025 KrÚ obdržel originál stížnosti žadatelky a další požadované písemnosti.

Po posouzení stížnosti žadatelky KrÚ konstatuje, že se v daném případě jedná o stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb.; konkrétně se jedná o stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., když stěžovatelka nesouhlasí s výší úhrady sdělené SMB podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., požadovanou v souvislosti s poskytováním informací.

Z podkladů, které má KrÚ od SMB k dispozici, vyplývají následující skutečnosti:

Dne 08.04.2025 SMB obdrželo žádost žadatelky o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb. (dále jen „žádost žadatelky“), ve které je (mj.) uvedeno: „Vás žádám o anonymizované informace za poslední 1 rok k následujícím formám bydlení. Housing First CTI Sociální byty s podporou Sociální byty bez podpory Žádám konkrétně o: 1. Kritéria, která jednotliví žadatelé splnili při zařazení do výše uvedených forem bydlení. 2. Informace o aktuální situaci těchto osob (např. zde byt stále užívají, případně změny). 3. Poznámky z kontrol v bytech (v anonymizované podobě). 4. Doba, po kterou mají nebo měli jednotliví lidé tento typ bydlení přidělen. Dále žádám o: 5. Přehled případů, kdy byl byt přidělen mimo standardní pravidla nebo pořadník, včetně odůvodnění těchto výjimek. 6. Přehled kdo rozhodoval (funkce) o jednotlivých přiděleních bytů či zařazeních do programů. 7. Počet zamítnutých žádostí o uvedené typy bydlení a důvody jejich zamítnutí.“.

Dne 22.04.2025 bylo žadatelce ze strany SMB k žádosti žadatelky zasláno (na žadatelkou uvedenou e-mailovou adresu) sdělení SMB č.j.: MMB/0178880/2025 (sp.zn.: OVV/MMB/0178880/2025/3) s datem 22.04.2025 nazvané „Žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen 'zákon o svobodném přístupu k informacím') - oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím“ (dále jen „oznámení SMB“). V oznámení SMB jsou vyjmenovány žadatelkou požadované informace a dále je zde uvedeno (mj.): „Podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím může statutární město Brno jako povinný subjekt požadovat v souvislosti s poskytnutím informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů a s odesláním informací žadateli. Nadto může žádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Sazebník úhrad nákladů za poskytování informací je dostupný na <https://brno.cz/w/zadosti-o-informace-...> Zpracování, vyhledání a poskytnutí informací v požadované podobě, však bude vyžadovat mimořádné rozsáhlé vyhledání těchto informací u více útvarů Magistrátu města Brna. Z tohoto důvodu může povinný subjekt požadovat úhradu. S odkazem na výše uvedené Vám zasíláme oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací, v souladu s § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím a sazebníkem úhrad dle § 3 až 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Zjištění požadovaných informací na Odboru sociální péče Magistrátu města Brna z jednoho spisu si vyžádá časový úsek 30 minut. Požadované informace je nutno vyhledat v 52 spisech, což činí 26 hodin, podle shora uvedeného sazebníku činí náklady za celou hodinu rozsáhlého vyhledávání 350,- Kč, tj. 9 100,- Kč. Další vyhledávání informací, které jsou v kompetenci Bytového odboru Magistrátu města Brna mimo spisy si vyžádá časový úsek 55 hodin, tj. 19 250,- Kč. Celková výše úhrady stanovená na základě Sazebníku úhrad za poskytování informací schváleného Radou města Brna R9/118 dne 05.02.2025 tedy činí 28 350,- Kč. Poskytnutí Vámi požadovaných informací je v souladu

s § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím podmíněno zaplacením stanovené částky, tj. částky 28 350,- Kč.“. Součástí oznámení SMB je poučení ve smyslu § 17 odst. 3 věta třetí zákona č. 106/1999 Sb.

Dne 05.05.2025 byla SMB doručena stížnost žadatelky, ve které se uvádí (mj.): „v návaznosti na oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací č. j. MMB/0178880/2025 ze dne 22. 4. 2025 si tímto dovoluji podat stížnost proti výši požadované úhrady, která byla stanovena ve výši 28 350 Kč. Jako důvody pro podání této stížnosti uvádím následující: Nepřiměřená výše úhrady: Stanovená částka je zcela neúměrná a pro jednotlivého žadatele, tím spíše studenta, nepřiměřeně zatěžující. Výše úhrady se blíží průměrnému měsíčnímu příjmu mnoha obyvatel ČR a svým rozsahem fakticky znemožňuje přístup k informacím, čímž je popíráno základní právo garantované zákonem č. 106/1999 Sb. Nedostatečné odůvodnění nákladů: V oznámení není dostatečně specifikováno, jakým způsobem byly jednotlivé časové náklady vyčísleny, jaké konkrétní úkony budou prováděny a proč je nutné zkoumat právě 52 spisů a dalších 55 hodin mimo ně. Chybí zde důkaz o tom, že informace nelze získat efektivněji či agregovaněji. Veřejný zájem a studijní účely: Informace jsou žádány v rámci zpracování bakalářské práce. Jde navíc o téma, které má zásadní společenský význam (sociální bydlení, dostupnost bydlení, práce s ohroženými skupinami). Je proto žádoucí, aby byla úhrada minimalizována nebo prominuta. Možnost poskytnutí částečných nebo agregovaných dat: Povinný subjekt měl zvážit možnost poskytnutí informací a agregované podobě, případě s využitím již existujících dat, což by náklady výrazně snížilo. Povaha požadovaných informací: Vzhledem k tomu, že jde o anonymizované informace (tedy bez zásahu do osobních údajů), lze oprávněně předpokládat, že jejich získání by nemělo vyžadovat tak mimořádný časový a administrativní zásah. ... žádám, aby: Byla přezkoumána výše stanovené úhrady. Byla zvážena možnost snížení či prominutí úhrady s ohledem na veřejný zájem a účel žádosti. Byly případně poskytnuty informace v zúženém nebo agregovaném rozsahu, který bude finančně přijatelný.“.

Ve sdělení SMB se ve věci, resp. ke stížnosti žadatelky uvádí (mj.): „S ohledem na skutečnost, že poskytnutí informací v požadovaném rozsahu vyžaduje mimořádně rozsáhlé vyhledávání u dvou odborů Magistrátu města Brna, přistoupil povinný subjekt podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím ke stanovení úhrady v souladu se schváleným 'Sazebníkem úhrad'. Do kalkulace byly započítány pouze náklady na čas potřebný ke shromáždění požadovaných dokumentů zaměstnanci povinného subjektu, a to nad rámec běžného vyřizování žádostí. Tito zaměstnanci se po nezbytnou dobu nemohou věnovat jiným pracovním úkolům. Žadatelka požadovala komplexní informace ke čtyřem projektům - Housing First, CTI, Sociální byty s podporou a Sociální byty bez podpory – za poslední kalendářní rok, a to v anonymizované podobě. Na odboru sociální péče MMB je prohledání jednoho spisu odhadnuto na 30 minut, přičemž je třeba zpracovat 52 spisů (celkem 26 hodin). Při sazbě 35/ Kč/hod činí náklady 9 100 Kč. Dále Bytový odbor MMB odhadl nezbytný čas na vyhledání informací mimo spisovou dokumentaci na 55 hodin, což představuje náklady 19 250 Kč. Celková částka tak činí 28 350 Kč. Na vyhledání informací se podílejí pracovníci následujících odborů: Odbor sociální péče MMB: PaedDr. Jan Polák, CSc. Mgr. Zbyněk Matula Martina Soldánová Mgr. Tomáš Jurčík Bc. Veronika Rysová Bc. Renáta Machalová Mgr. Martina Střechová Bytový odbor MMB: Bc. Petr Vavřík Mgr. Lenka Kozáková Pavel Sedlák Žadatelce byla výše úhrady oznámena a zároveň podrobně popsán způsob vyhledávání informací, včetně počtu dotčených spisů. Povinný subjekt nedisponuje informacemi v podobě, v jaké byly požadovány. Poskytnutí informací v anonymizované formě navíc vyžaduje pořízení kopií dokumentů a jejich následnou anonymizaci. Povinný subjekt upozorňuje, že tyto informace nejsou vedeny v elektronických evidencích, neboť žádný právní předpis tuto povinnost neukládá. Informace se týkají klientů - fyzických osob - a zahrnují jak osobní, tak citlivé údaje. Povinný subjekt při poskytování informací vždy usiluje o maximální hospodárnost a minimalizaci nákladů. V daném případě však neexistuje efektivnější způsob vyhledání požadovaných údajů.“.

K žádosti KrÚ č.j.: JMK 73198/2025 s datem 16.05.2025 („Výzva nadřízeného orgánu“) o předložení chybějících podkladů a konkretizaci a doplnění oznámení SMB, příp. sdělení SMB bylo KrÚ dne 23.05.2025 doručeno sdělení SMB č.j.: MMB/0250952/2025 (sp.zn.: OVV/MMB/0178880/2025/8) s datem 23.05.2025 nazvané „Předložení doplnění k výzvě nadřízeného orgánu sp.zn. S-JMK 70257/2025 OKP“ (dále jen „doplnění SMB“), ve kterém je uvedeno (mj.): „Žadatelka požaduje podrobné informace za poslední rok k formě bydlení všech osob zařazených do tří aktuálně statutárním městem Brnem realizovaných projektů sociálního bydlení statutárním městem Brnem: Housing First (HF) Critical Time Intervention (CTI) Sociální byty s komplexní sociální podporou (KSP) Sociální byty bez KSP (následuje citace žádosti žadatelky) ... Žádost se vztahuje na 52 domácností vedených jak pod správou Odboru sociální péče (OSP MMB), tak i pod správou Bytového odboru (BO MMB), a dále na cca 120 spisů vedených u BO MMB, které se týkají sociálních bytů bez komplexní sociální podpory. Zpracování informací tak zahrnuje celkem 224 spisů. Žadatelka žádá podrobné informace k zabydleným domácnostem v jednotlivých projektech sociálního bydlení i mimo ně, a to za poslední rok. Co se týče počtu domácností, jde o informace týkající se 52 zabydlených domácností a de facto požaduje vytvoření komplexního výtahu informací ze spisů o klientských domácnostech. Je nutné zdůraznit, že některé požadované informace byly a jsou uskutečňovány na pravidelné bázi s častou frekvencí (např. návštěvy sociálního pracovníka v bytech – kontroly se zpravidla konaly a konají 1x týdně až 1x měsíčně). Dále je nutno uvést, že část těchto bytů se nachází v domech svěřených některým městským částem, které plní funkci pronajímatele (vč. kontroly bytů), rovněž sjednávají podmínky nájemních smluv. Vzhledem k tomu, že neexistuje ucelená databáze požadovaných informací, je nutné ručně prostudovat jednotlivé spisy. Odhadovaná doba zpracování jednoho spisu činí 20-30 minut (dle typu), přičemž vyhledávání zahrnuje i zpětné dohledání poznámek z kontrol, rozhodovací procesy a případy výjimek, a to často i ve spolupráci s jednotlivými městskými částmi. ... Na vyhledávání informací se podílejí pracovníci následujících odborů: Z úrovně Odboru sociální péče MMB by se na sběru, třídění a anonymizaci požadovaných informací podílelo 7 zaměstnanců, a to nad rámec vyřizování běžné agendy. Z úrovně Bytového odboru MMB by se na sběru, třídění a anonymizaci požadovaných informací podíleli 3 zaměstnanců, a to nad rámec vyřizování běžné agendy. ... Standardní doba na prostudování jednoho spisu činí 20-30 min. (počet spisů uveden výše v bodu 2.). Není vedena ucelená evidence informací požadovaných žadatelkou – kritéria, které jednotlivý žadatelé splnil při zařazení do výše uvedené formy bydlení, informace o aktuální situaci těchto osob (zda byt užívají, případné změny), poznámky z kontrol bytů, doba, po kterou dobu mají byt přidělen, počet případů přidělení mimo standardní pravidla či pořadník, vč. odůvodnění výjimek, přehled, kdo rozhodoval (funkce) o jednotlivých případech, počet zamítnutých žádostí o uvedené typy bydlení. Zvláštní náročnost představuje nutnost kontaktování městských částí, neboť část těchto bytů se nachází v domech svěřených některým městským částem, které plní funkci pronajímatele (vč. kontroly bytů), projednávají uzavření nájemních smluv. Tyto okolnosti (tedy dvojstupňovost projednávání a tedy nutnost dožadovat se informací po jiné osobě), nebyly ve stanovení úhrady zohledněny. Stejně tak ani příslušný čas na případnou anonymizaci listin a čas odstranění případných duplicít poskytnutých informací.“

SMB dále KrÚ ve věci doložil „Sazebník úhrad za poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím a dle zákona o právu na informace o životním prostředí“ (schválený „Radou města Brna R9/118 na schůzi konané dne 5. 2. 2025“), podle kterého při stanovení výše úhrady v souvislosti s vyřizováním žádosti žadatelky postupoval (dále jen „sazebník SMB“).

II.

KrÚ se v rámci přezkumu postupu povinného subjektu nejdříve zabýval otázkou své věcné příslušnosti. V souladu s § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. jsou povinnými subjekty, které mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, mj. „územní samosprávné celky a jejich orgány“. V daném případě bylo povinným subjektem SMB.

Podle § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. rozhoduje o stížnosti nadřízený orgán. Pro určení nadřízeného orgánu odkazuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 20 odst. 4 na § 178 správního řádu. Podle § 178 odst. 1 správního řádu je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon; neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor. Podle § 67 odst. 1 písm. a) zákona o krajích krajský úřad přezkoumává rozhodnutí vydaná orgány obce v řízení podle zvláštních zákonů, pokud není zákonem tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu nebo zákon nestanoví jinak. Nadřízeným orgánem povinného subjektu je tedy v daném případě krajský úřad.

KrÚ dále před samotným věcným přezkumem postupu povinného subjektu zjišťoval, zda byly splněny podmínky pro podání stížnosti dle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. Podle § 16a odst. 3 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. se stížnost podává u povinného subjektu, a to do 30 dnů ode dne doručení sdělení dle § 17 odst. 3 téhož zákona. KrÚ konstatuje, že stížnost žadatelky byla podána včas, tj. v zákonné lhůtě.

III.

KrÚ posoudil stížnost žadatelky (včetně skutečností uváděných stěžovatelkou) a veškeré související materiály předané povinným subjektem, přičemž konstatuje, že stížnost žadatelky není důvodná. KrÚ přitom vycházel z následujících skutečností:

V případě stížnosti žadatelky se jedná o stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., tedy stížnost proti výši úhrady sdělené povinným subjektem v souvislosti s poskytováním informací. Ustanovení § 17 zákona č. 106/1999 Sb. upravující „Hrazení nákladů“ ve svém odstavci 1 stanoví, že „Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.“. Odstavce 3 a 4 § 17 téhož zákona následně uvádí, že: „V případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává.“ a „Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.“. V této souvislosti je třeba zmínit i § 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „nařízení vlády“), dle kterého „Povinný subjekt stanoví v sazebníku hodinové sazby odvozené z nákladů na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací“. V neposlední řadě se uplatní taktéž § 5 odst. 1 písm. f) a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. ukládající povinnému subjektu povinnost zveřejnit sazebník úhrad za poskytování informací stanoveným způsobem (dále jen „sazebník“)

s tím, že před podáním příslušné žádosti o poskytnutí informace povinný subjekt sazebník schválil a sazebník byl zveřejněn zákonem stanoveným způsobem.

Ačkoli zákon č. 106/1999 Sb. výslovně nestanoví lhůtu, v níž musí povinný subjekt uplatnit svůj nárok na úhradu nákladů (aby nedošlo k jeho zániku), musí být nárok uplatněn ve lhůtě pro vyřízení žádosti podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., příp. podle § 14 odst. 7 téhož zákona. V nyní posuzovaném případě byla žádost žadatelky SMB jako povinnému subjektu doručena dne 08.04.2025, přičemž oznámení SMB (jako výzva k úhradě) bylo žadatelce zasláno dne 22.04.2025. Povinný subjekt tedy výzvu k úhradě uplatnil včas, tj. v zákonem stanovené lhůtě před poskytnutím informace v souladu s § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

Pro uplatnění nároku na úhradu nákladů spojených s poskytnutím požadovaných informací je v souladu s právní úpravou možno stanovit, tj. dovodit následující podmínky, které musí být (kumulativně) splněny. Jedná se o:

- a) před podáním příslušné žádosti o poskytnutí informace měl (má) povinný subjekt schválen sazebník, který byl (je) zveřejněn zákonem stanoveným způsobem,
- b) povinnému subjektu v souvislosti s poskytováním informací vznikly náklady, které vymezuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 17 odst. 1 (na jiné náklady se možnost požadovat úhradu nákladů nevztahuje), s tím, že tyto náklady jsou současně uvedeny, resp. „zpoplatněny“ v sazebníku dle písm. a),
- c) povinný subjekt písemně oznámí požadavek úhrady žadateli (včetně konkrétní výše úhrady), a to před poskytnutím informace [tj. ve lhůtě podle § 14 odst. 5 písm. d), příp. odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb.],
- d) z oznámení dle písm. c) musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena (což zejména v případě úhrady nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací mj. znamená, že výše úhrady musí být náležitým způsobem zdůvodněna - srov. níže uvedené),
- e) v oznámení musí být výslovně uvedeno poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. s tím, že z tohoto poučení musí být patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o stížnosti rozhoduje a u kterého povinného subjektu se stížnost podává.

Tedy podmínkou pro uplatnění postupu podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. je skutečnost, že povinnému subjektu v souvislosti s poskytováním informací vznikly náklady, které vymezuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 17 odst. 1 téhož zákona (na jiné náklady se možnost požadovat úhradu nákladů nevztahuje), s tím, že tyto náklady jsou současně uvedeny, resp. „zpoplatněny“ v sazebníku. Požadavek úhrady nákladů v souvislosti s poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. musí být v oznámení povinného subjektu dle § 17 odst. 3 téhož zákona náležitě odůvodněn. Z oznámení povinného subjektu o výši úhrady by měl být žadatel schopen posoudit, zda informace, které mu budou povinným subjektem vydány, odpovídají předmětu žádosti žadatele, a zda povinný subjekt výši úhrady stanovil způsobem odpovídajícím zákonu. Jinými slovy výzva k úhradě musí být dostatečným způsobem a dostatečně konkrétně odůvodněna, tj. musí žadateli řádně zdůvodnit, jaké konkrétní činnosti a vy jakém rozsahu povinný subjekt musí (by musel) provést, aby dostal své informační povinnosti, a to tak, aby mohl žadatel nezbytnost požadovaných nákladů přezkoumat. Míra konkrétnosti záleží vždy na okolnostech každé žádosti o informaci. Pojem „*mimořádně rozsáhlé vyhledání informací*“ není zákonem č. 106/1999 Sb. legálně

vymezen. Při hledání obsahu tohoto pojmu je proto nutné nejprve určit, které činnosti lze považovat za vyhledání informací, a dále, kdy bude možné takové vyhledání považovat za mimořádně rozsáhlé. Vyhledáním informací lze rozumět takovou povinného subjektu, resp. jeho pracovníků, která spočívá v identifikaci a následném (fyzickém) shromáždění požadovaných informací (dokumentů) a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tzv. v utřídění informací za účelem jejich předání žadateli o informaci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 83/2001-39). Pokud žadatel v žádosti o informace požadoval vydání konkrétních dokumentů (jejich kopií), lze pod pojem vyhledání informace podřadit dobu strávenou fyzickým shromáždění těchto dokumentů pracovníky povinného subjektu. V případě, že informace jsou vymezeny žadatelem jen obecně jejich předmětem, a nikoliv konkrétními dokumenty, pak by jako součást vyhledání informace bylo možné zahrnout i dobu spojenou s identifikací dokumentů, v nichž jsou informace zaznamenány i čas strávený jejich fyzickým shromažďováním, nikoliv však samotný čas strávený zjišťováním, kde jsou tyto dokumenty fyzicky uloženy. Dále bud možné do vyhledání zahrnout i dobu spojenou s pročitáním dokumentů a vyhledáváním chráněných informací, které v nich budou, resp. mohou být uvedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 76/2014-23). Ve smyslu odborné či komentářové literatury, soudní judikatury či názoru Ministerstva vnitra (jakožto gestora zákona č. 106/1999 Sb.) je možno konstatovat, že o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se pak bude jednat tehdy, jestliže shromáždění požadovaných informací bude pro povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se - objektivně vzato - již vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledání požadovaných informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak (negativně) nezatěžující součást obvyklé agendy tohoto povinného subjektu. O zvýšenou aktivitu povinného subjektu se bude jednat typicky např. tehdy, pokud zaměstnanec pověřený vyřízením žádosti nebo zaměstnanci, kteří se na vyřízení takové žádosti podílejí, budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání informací (vyřizování žádosti o informaci).

Dále je nutno uvést, že je úkolem (povinností) povinného subjektu, aby do spisu o vyřizování žádosti o informace řádně doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, protože v opačném případě nebude nadřízený orgán schopen výši úhrady přezkoumat. Takové doložení je přitom zpravidla možné provést tak, že příslušní zaměstnanci/pracovníci povinného subjektu, kteří se na vyhledávání požadovaných informací podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací a v záznamu založeném do spisu popíší způsob vyhledání informací. Povinný subjekt musí kromě toho taktéž prokázat, že se jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho mimořádná rozsáhlost.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že pokud oznámení o požadované úhradě neobsahuje (veškeré) zákonem předepsané náležitosti (viz § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.), nelze na něj - ve smyslu názoru Ministerstva vnitra jakožto gestora zákona č. 106/1999 Sb. - *a priori* pohlížet, jakoby nebylo učiněno. Podá-li proti takové „vadné“ výzvě žadatel stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., pak nadřízený orgán výši potvrdí, jestliže byla správná, a jestliže povinný subjekt ve stížnostním řízení tuto správnost dostatečně prokázal. Pouhý fakt, že oznámení o výši úhrady vykazuje nedostatky v odůvodnění tedy (sám o sobě) neznamená, že by požadovaná výše úhrady měla být snížena. Dle názoru Ministerstva vnitra je v takovém případě možné, aby nadřízený orgán vyzval povinný subjekt k doplnění spisového materiálu tak, aby výpočet výše úhrady bylo možné v řízení o stížnosti přezkoumat (k tomu viz i uvedené na str. 4 tohoto rozhodnutí).

Po posouzení celé záležitosti má KrÚ za to, že v daném případě je jednoznačně splněna podmínka pro úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, což již bezpochyby vyplývá ze samotného obsahu

a zejména značného rozsahu výše citované žádosti žadatelky. Veškeré relevantní skutečnosti k výši požadované úhrady jsou - po doplnění ze strany SMB - již dostatečně podrobně uvedené a zdůvodněné v oznámení SMB, sdělení SMB a doplnění SMB (citace - viz výše). Ve svém souhrnu je tak, v uvedených písemnostech SMB náležitě (řádně) uvedeno a taktéž zdůvodněno, v čem (konkrétně) spočívalo mimořádně rozsáhlé vyhledání žadatelkou požadovaných informací. Jak již bylo uvedeno, časová náročnost vyhledání (všech) v žádosti žadatelky požadovaných informací je již („na první pohled“) patrná (zřejmá) ze samotné žádosti žadatelky (zejména vzhledem k objemu požadovaných informací a nutnosti jich dalšího zpracování do podoby požadované samotnou žadatelkou). Dle mínění KrÚ, a to i s přihlédnutím k obsahu (samotné) žádosti žadatelky koncipované poměrně široce a doplněné o konkrétní požadavky žadatelky na poskytnutí požadovaných informací týkající se nejen samotného vyhledání, ale i souvisejícího následného zpracování vyhledaných informací, lze konstatovat (uzavřít), že v daném případě byla podmínka mimořádně rozsáhlého vyhledání informací pro uplatnění úhrady splněna; povinný subjekt dostatečně konkrétně (detailně) a náležitě popsal (specifikoval) a současně zdůvodnil, v čem spočívala mimořádná rozsáhlost vyhledání požadovaných informací.

Vyhledávání žadatelkou požadovaných informací bylo ze strany SMB „výčísleno“ na (celkem) 81 hodin (tj. součet jednotlivých položek 26 hodin a 55 hodin). V oznámení SMB bylo odkázáno na sazebník SMB, byla uvedena částka „za celou hodinu rozsáhlého vyhledávání“ (tj. 350,- Kč) a současně byl uveden výpočet celkové částky požadované úhrady. Dle sazebníku SMB „V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací se stanoví sazba úhrady za každou celou hodinu vyhledávání jedním zaměstnancem ve výši 350,00 Kč., která je odvozena od celkových skutečných platových nákladů za rok 2024. V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací více zaměstnanci bude úhrada dána součtem částek připadajících na každého zaměstnance.“. Celková částka požadované úhrady (tj. 28 350,- Kč) tudíž byla stanovena v souladu se sazebníkem SMB.

KrÚ je toho názoru, že časová náročnost vyhledání (všech) v žádosti žadatelky požadovaných informací odpovídá objektivním skutečnostem; zejména pak vzhledem k objemu požadovaných informací a nutnosti jejich dalšího zpracování do podoby žadatelkou požadované je uváděná časová náročnost přiměřená (adekvátní) a reálná (odpovídající skutečnosti).

V této souvislosti KrÚ pro úplnost uvádí, že povinný subjekt nemusí před žádostí o úhradu dle § 17 zákona č. 106/1999 Sb. požadované informace plně vyhledat a tím se vystavit riziku, že jeho vyhledávací činnost a náklady na ni vynaložené přijdou vniveč právě s ohledem na výši úhrady neakceptovatelnou pro žadatele o informaci. Zákon č. 106/1999 Sb. totiž nijak nevylučuje, že žádaná úhrada bude stanovena kvalifikovaným odhadem, např. vyhledáním části žádaných informací a odhadem potřebného času a nákladů na dokončení vyhledání (i důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. novelizujícímu § 17 zákona č. 106/1999 Sb. opakovaně hovoří o „předpokládané výši úhrady“). Stanovení úhrady kvalifikovaným odhadem jako podmínky pro poskytnutí informace nijak nekoliduje se zárukou přístupu k informacím, resp. s požadavkem na vymezení podmínek a provedení zákonem podle čl. 17 odst. 5 věty druhé Listiny základních práv a svobod, protože tím nejsou dle čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod dotčeny podstata a smysl tohoto práva (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1083/16 ze dne 21.05.2019).

Ke stížnosti žadatelky KrÚ na okraj uvádí následující:

Dle komentářové literatury k zákonu č. 106/1999 Sb. (viz Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2016, 1000 s.) „Autoři komentáře se porto domnívají, že povinný subjekt se může rozhodnout, zda bude úhradu nákladů

za vyřízení žádostí o poskytnutí informací uplatňovat (a zda ji bude uplatňovat vždy a v maximální výši sazeb), pokud se však rozhodce úhradu obecně požadovat, pak ji musí uplatnit ve všech případech, v nichž budou splněny podmínky vymezené zákonem, nařízením č. 173/2006 Sb. a přijatým a zveřejněným sazebníkem.“ (k tomu srov. i jednotlivé položky uvedené v sazebníku SMB či ustanovení „Úhradu nákladů lze požadovat v případě, že jejich výše přesáhne 100 Kč.“).

Vzhledem k uvedenému rozhodl KrÚ tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Podle § 16a odst. 9 zákona č. 106/1999 Sb. se proti tomuto rozhodnutí nelze odvolat.

Mgr. Radomír Zimek
pověřen vedením odboru kontrolního a právního

Počet listů/stran rozhodnutí: 5/9

Počet příloh/listů příloh: 0/0

Rozdělovník:

Paní

statutární město Brno, Dominikánské náměstí 196/1, 602 00 Brno, IČO: 44992785, ID DS: a7kbrn (zasláno do datové schránky a též prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, včetně předaného spisového materiálu)